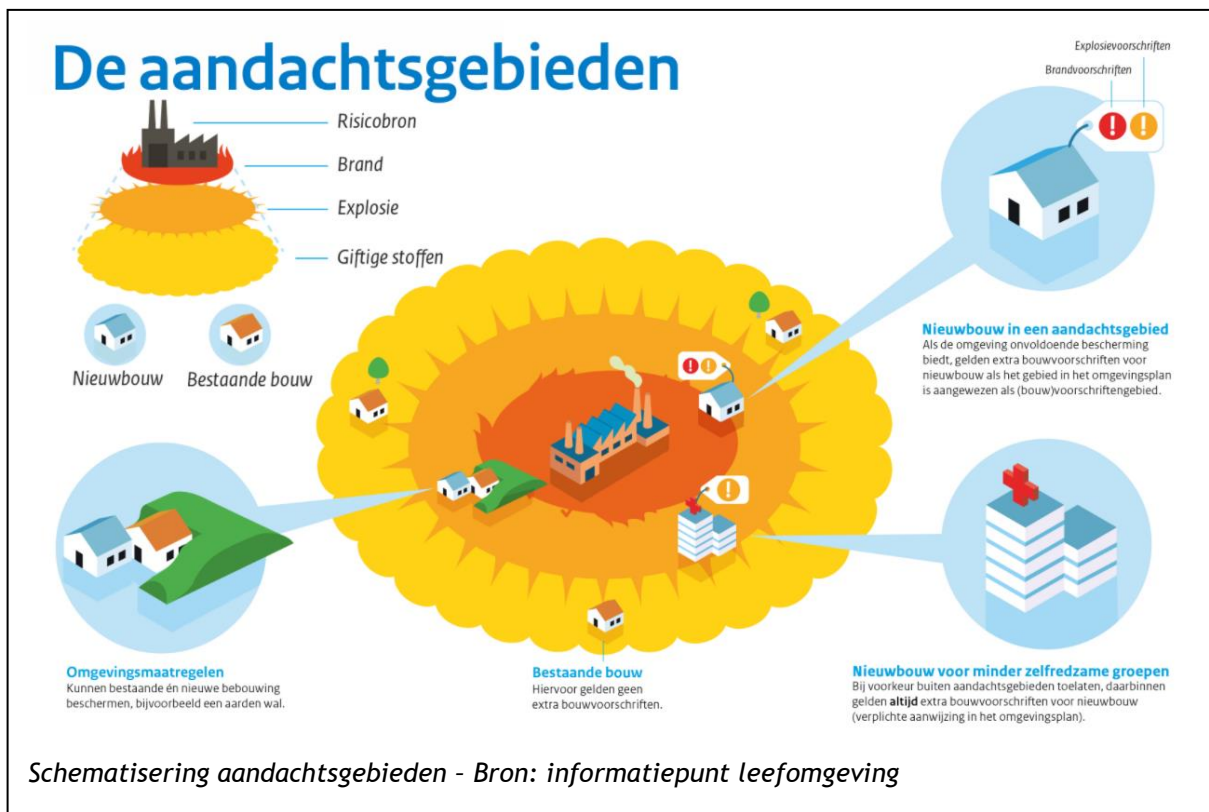

Omgevingswet: voorschriften voor aandachtsgebieden?

Naar verwachting treedt de Omgevingswet medio 2022 in werking. Voor externe veiligheid verandert daarbij de regelgeving. Rondom risicobronnen, zoals bedrijven met gevaarlijke stoffen, gasleidingen en drukke transportroutes voor gevaarlijke stoffen komen aandachtsgebieden. De wetgever wijst deze aandachtsgebieden vanuit het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) aan.

Auteur: Elias den Breejen, senior technisch specialist bij DGMR

Gemeentes kunnen zelf vaak kiezen of zij voor deze aandachtsgebieden een voorschriftengebied vaststellen. Alleen voor zeer kwetsbare gebouwen, zoals tehuizen, zijn de voorschriften verplicht. Voor nieuwbouw in deze gebieden gelden hier specifieke maatregelen om gevaren van brand en explosies te beperken. Deze eisen zijn vastgelegd in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Maar is het verstandig en rendabel om deze voorschriftengebieden vast te stellen?

Voor- en nadelen maatregelen afwegen

Het grote voordeel van voorschriftengebieden is dat snel duidelijk is welke maatregelen voor bescherming tegen externe risico's vereist zijn. Voor zowel het bevoegd gezag als de initiatiefnemer is duidelijk waar ze aan toe zijn. En welke maatregelen noodzakelijk zijn om gebouwen in het gebied veiliger te maken. Deze benadering heeft echter ook nadelen. Bij projecten waar op de Omgevingswet wordt geanticipeerd, komen we in de praktijk twee nadelen tegen: de radicale impact op bouwwerken en de evenredigheid in de afweging.

De voorschriften uit het Bbl hebben soms grote gevolgen voor gebouwen. Vanwege de eisen voor brandwerendheid vallen veel bouwmaterialen af, zoals hout en de meeste gevelbeplating. Daardoor kan moeilijk of niet worden voldaan aan andere eisen, zoals duurzaamheid of welstand. Ook kunnen de bouwkosten sterk oplopen. Bouwplannen waar kosten erg belangrijk zijn (bijvoorbeeld sociale woningbouwen verenigingsgebouwen), worden op deze manier onrendabel.

De afwegingen om aandachtsgebieden aan te wijzen, zijn soms best grof gemaakt. Sommige situaties zijn ondanks een kleine kans op risico's wel aangewezen, andere ondanks de sterke risicoverhoging niet. Zo geldt langs alle hogedruk aardgasleidingen een aandachtsgebied. Langs de grootste leidingen is deze zone 500 meter of soms nog verder, terwijl de kans op een ongeval zeer klein is. Langs de basisnetroutes geldt soms het omgekeerde: niet alle routes zijn aangewezen. De lokale situatie kan echter tot een forse risicoverhoging leiden, zoals de wisselstraten bij spoorlijnen. Vooral rondom stationsgebieden leidt dit tot een sterke risicoverhoging.

Conclusie

De voorschriften vergemakkelijken de afweging om veiligheidsmaatregelen voor te schrijven en maken deze maatregelen concreet. Het is echter vanuit maatschappelijk belang niet altijd wenselijk om deze voorschriften op te leggen. Gemeenten zouden deze afweging moeten laten afhangen van de situatie ter plaatse en de beoogde functie van het gebied of het gebouw.